

24

Hifi

Bergmann Magne

Watt

★ HIGH-END ★

Tekst og foto: Roy Ervin Solstad

LUFT OG KJÆRLIGHET

På 70-tallet lagde danske Bang og Olufsen den legendariske platespilleren Beogram 4000. Fire tiår senere er det Bergmann som tar opp arven med platespilleren Magne. Det gjør den med bravur.

Den er svart og med bare rette linjer. Selv den runde grå aluminiumstallerkenen er så rett i sine linjer at den ikke bryter med det stramme og tidløse designet. Til høyre bak sitter en tonearm i samme gråtone som platetallerkenen. Armen er ikke som vanlige armer. Den delen av armen som pick-upen er festet i står vinkelrett på

platerillene. Hele tiden. Det skulle bare mangle, for på Magne er alt i rett vinkel. Den er så hemningsløst vakkert designet, at man skulle tro den ikke var ment å brukes. Bare stå til pynt. Gudene vet om Magne som det danske design-

ikonet Beogram 4000 havner på industrimuseum. Hadde jeg sittet i juryen, hadde det i hvert fall ikke vært tvil. Jeg har sett mange bilder av Bergmann Magne, men ikke ett av dem yter den full rettferdighet. Det er som å se et bilde av Edvard

Munch på datamaskinen eller i en bok, kontra å se det i virkeligheten.

Luft

Men Bergmann følger ikke Beogram-spilleren slavisk. Designet er egentlig ikke veldig likt i det hele tatt, bortsett fra at begge benytter tangential tonearm, i stedet for en som roterer om et punkt i basen på tonearmen. Der Beogram er slank og med et integrert lokk, står Magne der uten noen beskyttelse, stående på tre store ben, som også er i samme gråtone som både tonearm og platetallerken. Ben som for øvrig ikke kan justeres for å stille spilleren i vater. Det må du eventuelt gjøre ved å justere på underlaget spilleren står på.

Den største forskjellen er at Bergmann på alle sine tre spillere, Magne, Sindre og Sleipner, benytter luft for å skape så friksjonsfri drift som mulig. Magne som er den rimeligste har som sine storebrødre bitte små luftventiler langs røret tonearmen er festet til. I tillegg har spilleren en undertallerken som selve platetallerkenen hviler på.

Undertallerkenen flyter også på luft og er sentrert på en spindel/senterleie. Den eneste kontakten mellom plinten, det vil si ramma eller underlaget som platetallerkenen er montert på, og undertallerkenen, er gummibeltet som går fra motoren og rundt undertallerkenen. Ellers flyter hele greia på luft.

Oppsett

Å sette opp spilleren er ikke vanskelig. Det følger med en mal på hvordan pick-upen skal monteres i armen, en såkalt protractor. Ved å løse litt på skruefestene til selve armbasen, kan hele tårnet skyves fram og tilbake, slik at nåla på pick-upen treffer akkurat der den skal. I tillegg er det en motvekt bak på selve armen som man skyver fram og tilbake for å få riktig stifttrykk. Verre er det ikke.

Tilkoblingen til luft og justeringen av denne går også som en lek. En tynn slange kobles mellom luftpumpe og spilleren. Deretter justerer du lufttrykket med to skruer bak på spilleren. En for tallerkenen og en for tonearmen. Her er det bare å

VI LIKER:

- Fantastisk bass
- Lite bakgrunnsstøy gir masse detaljer
- En av verdens vakreste platespillere

VI LIKER IKKE:

- Bortsett fra manglende justering av beina, absolutt ingenting

skru lufta helt av, og så forsiktig opp til det ikke lenger er noen friksjon. Da er spilleren også helt lydløs. Det sies det også at selve luftpumpa skal være, men jeg fikk levert en prototype av luftpumpa som det var litt lyd i.

Jeg setter også stor pris på at Magne har en lettvinnt mulighet for å justere hastigheten, slik at man får nøyaktig 33,33 eller 45 omdreininger per minutt. Det gjøres med de to små knappene på toppen av plintet rett på baksiden av der du velger hastighet.

Det er for øvrig verdt å merke seg to ting når det gjelder oppsettet av platespilleren. For det første trenger du to kontakter, siden både spilleren og pumpa kobles til strøm separat. I tillegg kan ikke de tre føttene under spilleren justeres, så om underlaget ditt ikke er helt i vater, må du jukse med papirbiter eller lignende for å få spilleren til å stå helt rett. Nå er «heldigvis» bena så store at det ikke er noe problem å «gjemme» papirbiter under dem.

Lyden

Det er noe rart med bakgrunnsstøy

på stereoutstyr. Man legger sjelden merke til det før man hører noe tilsvarende uten slik støy. Sånn er det med Bergmann Magne. Når lufttrykket er riktig justert, er det nemlig ikke en lyd å høre fra verken drivverk eller friksjon mellom tallerken og plint. Det er helt tyst. Resultatet er en lydgjengivelse med stor detaljrikdom, siden det ikke er noe mikroskopisk støy som slører til lyden. Tenk deg et TV-apparat med det aller beste sortnivået. En hver annen farge står klarere fram på skjermen, og sånn er det når den elektroniske bakgrunnsstøyen forsvinner også. Jeg har løpt som en strikk fram og tilbake til skapet hvor jeg har LP-platene mine for å høre hvordan den ene plata etter den andre låter på Magne-spilleren. Konklusjonen har vært svært enkel. De låter bedre. Alle sammen.

Magne betyr styrke, og i norrøn mytologi var Magne sønnen til Tor med hammeren. Med et slikt navn og opprinnelse er det bare rett og rimelig at Magne (platespilleren altså) har en fenomenal bass. Selv om

ARTIKKELEN FORTSETTER PÅ NESTE SIDE ▶

Bergmann Magne

tallerkenen ligger og flyter på luft, så er luftstrømmen konstant og holder tallerkene i et jerngrep. Dermed får pickupen skikkelig motstand når de store svingningene i musikken kommer, og her sparker bassen som ville hester. Det er kontant, det går dypt, og det er superdetaljert nedover. Jeg har hørt mange platespillere som har vært dyrere og totalt sett bedre enn min egen VPI Scoutmaster, men når det gjelder «bang-for-the-buck» har jeg holdt en knapp på VPIen. Helt til nå. For bassen og de dynamiske egenskapene til Magne er rett og slett et hakk eller tre hvasere enn den amerikanske spilleren. Chuck Mangiones *Children of Sanchez* fremstår som et dynamisk overfall som man gjerne utsetter seg for mange ganger. Musikken kastes mot deg med en slik iver at man uvilkårlig blir sittende å blunke. (PS. Jeg har denne på cd også, men dynamikken på nyttigivelsen på LP er i en helt annen klasse).

Nå handler ikke Magne sin lydgiengivelse kun om bass og dynamikk og detaljer, for dette er utrolig lekkert både i mellomtonen og diskanten også. Klangmessig opplever jeg spilleren som helt nøytral, uten å farge noe i verken den ene eller andre retningen, men det er vanskelig å holde seg nøytral til lyd kvaliteten. Mellomtonen nyter selvsagt godt av både god dynamikk og detaljering, men den har også fantastisk klangrikdom og oppløsning. På gode opptak kan man høre langt, langt inn i opptaket, men uten at du går glipp av helheten i musikken. Det kan være leppene til vokalistene som lukker seg, en fingernegl mot en stålstring på gitaren, eller

Keith Jarrett som sitter og synger melodilinjene han spiller på piano, men som plukkes opp i det fjerne av mikrofonene som egentlig skal ta opp pianolyden. Bergmann Magne gir deg hele virkeligheten usminket, men veldig engasjerende.

I toppen er det samme lekse. Oppløsningen er strålende, men med mindre teknikeren har vært litt for ivrig med å skru opp diskanten i opptaket, låter det aldri skarpt. Alt av detaljer er der, uten å ta oppmerksomheten fra helheten. Den beste diskanten er den du ikke hører, og her forsvinner lyden bare oppover og oppover, uten at man opplever noen som helst form for avrulling eller ende på moroa.

Med så bra egenskaper både i topp og bunn, burde det ikke komme som noen overraskelse at Bergmann Magne er i stand til å gjengi holografien i opptakene på en framifrå måte. Instrumenter og vokalister plasseres nøyaktig i både dybde og bredde, og lydbildet strekker seg både dypt og bredt. Det skaper ytterligere illusjon om at man hører på «the real thing».

Viktigst av alt er likevel platespillerens evne til å la lytteren glemme både tid og sted og bare forsvinne inn i musikken for ikke å «våkne» igjen før pickupen får seg noen strafferunder innerst på plata. Det kom visst ikke flere sanger nå likevel...

Konklusjon

«Det ligger et mål i lufta», kan man ofte høre fotballkommentatorer si, men når det gjelder Bergmann Magne er det liten tvil om at danskene har nådd målet med sin

luftbårne platespiller. Den spiller formidabelt og er et smykke å se på. Det blir svært vanskelig å levere denne tilbake til importøren. For Bergmann Magne er en platespiller å bli glad i.

WATT MENER: Bergmann Magne er den vakreste platespilleren som er laget på denne siden av Beogram 4000, men denne har en lyd som matcher.

BENYTTET UTSTYR

Pickup: Benz Ruby 3 open air og ZYX R100 Fuji
Forforsterker: Krell Evo 222
Effektforsterker: Krell Evo 302
Platespillerforsterker/riaa: Plinius Koru
Høytalere: Wilson Audio Sophia 3
Strømrener: Isotek GII Sigmas og Isotek EVO 3 Sirius
Rack: Solid Tech Rack of Silence Reference 3
Balanserte signalkabler: Blue Jeans Cable Belden 1800F
Ubalanserte signalkabler: Blue Jeans Cable LC-1
Phonokabel: Oyaide PA-2075 RR
Høytalerkabler: Transparent Music-Wave Ultra
Strømkabler: LessLoss DFPC Signature, Isotek EVO 3 Premier, FAT LMC, Trafomatic
Tweaks: Herbie's Audio Lab Threaded Stud Glider (høytalerfotter), egen 16-ampers kurs med FAT LMC til anlegget.

Bergmann Magne

PRIS: 79.000,-
IMPORTØR: Norsk Audio Teknikk
LINK: www.norskaudioteknikk.no